

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

Esas Sayısı: 1989/35

Karar Sayısı: 1990/22

Karar Günü: 19.7.1990

R.G. Tarih-Sayı :21.03.1991-20821

İTİRAZ YOLUNA BAŞVURAN: Çanakkale Ağır Ceza Mahkemesi

İTİRAZIN KONUSU: 11.3.1986 günlü, 3267 sayılı Yasa'nın 1. maddesi ile değişik 647 sayılı Cezaların İnfazı Hakkında Kanun'un 19. maddesinin birinci fıkrasında yer alan "... müebbet ağır hapis cezasına hükümlüler 20 yıllarını; diğer" ibaresinin Anayasa'nın 2. ve 10. maddelerine aykırılığı savıyla iptali istemidir.

I- OLAY :

Başvuruda bulunan müebbet hapis cezası hükümlüsü, Çanakkale "E" Tipi Kapalı Cezaevinde cezasını çekmekte iken Çanakkale Cumhuriyet Savcılığına verdiği 20.9.1989 günlü dilekçede; 647 sayılı Cezaların İnfazı Hakkında Kanun'un 19. maddesinin 3267 sayılı Yasa'yla değiştirildiğini, değişiklikten önce müebbet ağır hapis cezasına mahkûm olanlar ile içtima sonucu 36 yıl ağır hapis cezasına mahkûm edilenlerin, iyi hal durumunda 24 yılın bitmesi ile şartla salıverildiklerini, 3267 sayılı Yasa'nın getirdiği değişiklik ile 36 yıl ağır hapis cezasına mahkûm edilmiş olanlardan cezalarının yarısını çekenlerin şartla salıverildiklerini, müebbet ağır hapis cezasına hüküm giyenlerin ise cezalarının 20 yıllarını çekmeleri kaydıyla bu haktan yararlandıklarını, bu suretle önceden varolan eşitliğin ortadan kalktığını ileri sürerek durumun düzeltilmesini istemiştir.

Cumhuriyet Savcılığı, Çanakkale Ağır Ceza Mahkemesi'ne, 20.9. 1989 tarihinde yaptığı başvuruda, dilekçe sahibi hükümlünün durumunun infaz yönünden duraksamaya sebep olduğunu, Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu'nun 402. maddesi gereğince bir karar verilmesi düşüncesini açıklamıştır.

Çanakkale Ağır Ceza Mahkemesi, 13.10.1989 günlü, Esas: 1989/ 395 Mut. sayılı kararında; Cumhuriyet Savcılığı'nın düşüncesine uyarak, Ceza Muhakemeleri Usulü Yasası'nın 402. maddesine göre açılan davaların cezanın infazına ilişkin uyuşmazlıklar olduğunu, bunların tâli ceza. davası ve infaz davası olarak Anayasa'nın 152. ve Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Yasa'nın 28. maddesinin öngördüğü anlamda bir dava niteliği taşıdığını kabul etmiş ve Cezaların İnfazı Hakkında Yasa'nın 19. maddesinde 3267 sayılı Yasa'nın öngördüğü değişikliğin Anayasa'nın 2. ve 10. maddelerindeki hukuk devleti ve eşitlik ilkelerine aykırı olduğu gerekçesiyle sözü edilen maddedeki "... müebbet ağır hapis cezasına hükümlüler 20 yıllarını; diğer. . ." ibaresinin iptalini istemiştir.

III- YASA METİNLERİ:

A. İptali İstenen Yasa Kuralı:

11.3.1986 günlü, 3267 sayılı Yasa ile değişik 647 sayılı Yasa'nın iptali istenen ibaresinin de içinde yer aldığı 19. maddesinin birinci fıkrası metni aşağıdaki gibidir:

"Madde 19.- Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından ölüm cezalarının yerine getirilmemesine karar verilenler 30 yıllarını; müebbet ağır hapis cezasına hükümlüler 20 yıllarını; diğer şahsî hürriyeti bağlayıcı cezalara mahkûm edilmiş olanlar hükümlülük süresinin 1/2'ni; çekmiş olup da Tüzüğe göre iyi halli hükümlü niteliğinde bulundukları takdirde, talepleri olmasa dahi şartla salıverilirler."

B. Dayanılan Anayasa Kuralları:

Mahkemenin itiraz gerekçesinde dayanılan Anayasa kuralları şunlardır:

1. "Madde 2.- Türkiye Cumhuriyeti, toplumun huzuru, millî dayanışma ve adalet anlayışı içinde, insan haklarına saygılı, Atatürk milliyetçiliğine bağlı, başlangıçta belirtilen temel ilkelere dayanan, demokratik, lâik ve sosyal bir hukuk Devletidir."

2. "Madde 10.- Herkes, dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasî düşünce, felsefî inanç, din, mezhep ve benzeri sebeplerle ayırım gözetilmeksizin kanun önünde eşittir."

Hiçbir kişiye, aileye, zümreye veya sınıfa imtiyaz tanınamaz.

Devlet organları ve idare makamları bütün işlemlerinde kanun önünde eşitlik ilkesine uygun olarak hareket etmek zorundadırlar."

IV- İLK İNCELEME:

Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü'nün 8. maddesi gereğince Yekta Güngör ÖZDEN, Necdet DARICIOĞLU, Yılmaz ALİEFENDİOĞLU, Muammer TURAN, Mehmet ÇINARLI, Servet TÜZÜN, Oğuz AKDOĞANLI, İhsan PEKEL, Selçuk TÜZÜN, Ahmet N. SEZER ve Erol CANSEL'in katılmaları ile 12.12.1989 gününde yapılan ilk inceleme toplantısında, dosyada eksiklik bulunmadığından işin esasının incelenmesine, Yekta Güngör ÖZDEN ve Necdet DARICIOĞLU'nun karşıoyları ve oyçokluğu ile karar verilmiştir.

V- ESASIN İNCELENMESİ:

İşin esasına ilişkin rapor, başvuru kararı ve ekleri, Anayasa'ya aykırılığı ileri sürülen yasa kuralı, itiraza dayanak yapılan Anayasa kuralları, bunlarla ilgili gerekçeler ve öteki yasama belgeleri okunduktan sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

A. Yasal Durumun Açıklanması:

647 sayılı Cezaların İnfazı Hakkında Kanun'un 19. maddesinin 3267 sayılı Yasa ile değişik 19. maddesinin birinci fıkrasında yer alan "... müebbet ağır hapis cezasına hükümlüler 20 yıllarını; diğer ..." biçimindeki itiraz konusu ibarenin ne anlama geldiğini açıklayabilmek için, 647 sayılı Yasa'nın konuyla ilgili kurallarının hukukî gelişimini gözden geçirmek, müebbet ağır hapis cezası ile şartla salıvermenin özelliklerini ortaya koymak gereklidir.

Çağdaş ceza hukukunda, ceza sistemini tamamlayan bir ceza infaz kurumu olan şartla salıverilme (meşruten tahliye) 1926 yılında, 765 sayılı Türk Ceza Kanunu ile hukukumuza girmiştir. Şartla salıverilme öğretide, mahkûm edildiği hürriyeti bağlayıcı cezalardan, yasanın gösterdiği bir kısmını iyi hal ile ve kurallara tam uyarak geçirmiş bulunan mahkûmun, konulmuş olan şartlara her bakımdan uymaması durumunda geri alınması koşuluyla

mahkumiyet süresini tamamıyla bitirmeden merciince alınacak bir kararla salıverilmesi olarak tanımlanmaktadır.

Şartla salıverme kurumunun ortaya çıkışında, suçlunun, hâkimin kabul ettiğinden 'daha kısa sürede uslanabileceği ve bu durumdaki mahkûmların ceza infaz kurumlarında daha fazla kalmasının gereksizliği düşüncesi önde gelmektedir. Ayrıca şartla salıverilme, cezaevine giren mahkûmu iyi duruma özendirmekte, cezaevlerinde düzenin kurulmasında yardımcı olmakta, iyi durumda olanları ödüllendirmekte, özgürlük özlemini artırmakta ve eski mahkûmların özgür bir vatandaş olarak topluma katılmalarını kolaylaştırmaktadır. Bu nitelikleriyle şartla salıverilme, çağdaş ceza hukukunun ve ceza infaz sisteminin temel bir kurumudur.

Türk Ceza Yasası'nın 16. ve 17. maddelerinde düzenlenen şartla salıverilme, daha sonra 647 sayılı Cezaların İnfazı Hakkında Kanun'un 19. maddesinde yer almıştır. Sözü edilen madde 1712, 2638, 3267 ve 3653 sayılı yasalarla değiştirilmiş olup sistem 2148 sayılı Yasa'nın ek 2. maddesine ve 647 sayılı Yasa'nın geçici maddelerine göre uygulanmaktadır.

647 sayılı Cezaların İnfazı Hakkındaki Kanun'un getirdiği en önemli yenilik yaşam boyu ağır hapis cezası ile cezalandırılanların da şartla salıverilme olanağından yararlandırılmalarıdır. 3267 sayılı Yasa'dan öncesine göre yaşam boyu ağır hapis cezası hükümlülerin şartla salıverilmeleri için çekilmesi gerekli ceza, 24 yıl olarak belirlenmiştir. Türk Ceza Yasası'nın o tarihte yürürlükte olan 13. maddesi gözönünde tutulduğunda, müebbet ağır hapis cezasının 36 yıl üzerinden hesaplanarak bunun üçte ikisi olan 24 yıllık sürenin kabul edilmesi, diğer hürriyeti bağlayıcı cezalar için konulan cezaevinde iyi halle geçirilecek süreler yönünden kendiliğinden bir koşutluk meydana getirmiştir. Ancak 11.3.1986 günlü, 3267 sayılı Yasa'yla 647 sayılı Yasa'nın itiraz konusu 19. maddesinin birinci fıkrası değiştirilmiş ve şartla salıverilme için ceza infaz kurumunda geçirilmesi gereken 2/3 lük hükümlülük süresi 1/2 olarak değiştirilmiş, bu arada müebbet ağır hapis cezaları için değişiklikten önce infazı gereken 24 yıllık süre 20 yıla indirilmiştir. Böylece süreli hürriyeti bağlayıcı cezalarda ve müebbet haptiste şartla salıverilmeden yararlanabilmek için çekilmesi gereken hükümlülük süresi indirilerek yeniden düzenlenmiştir. Ancak 3267 sayılı Yasa'yla yapılan bu yeni düzenleme ile daha önce müebbet ağır hapis cezası ile ağır hapis cezası arasında şartla salıverilmede uygulanacak indirim sonucu kalan ceza süresindeki eşitlikten uzaklaşmıştır.

B. Yasa Kuralının Anayasaya Aykırılığı Sorunu:

1- Anayasa'nın 17. ve 38. Maddeleri Yönünden İnceleme:

İtiraz yoluna başvuran mahkeme kararında; Türk Ceza Yasası'nın 13. maddesinin son fıkrasına göre müebbet ağır hapis cezasının 36 yıl olduğunu, 647 sayılı Yasa'nın 19. maddesinin 3267 sayılı Yasa ile değiştirilmesinden önce, müebbet ağır hapis cezası ile 36 yıl ağır hapis cezasına hüküm giyenlerin şartla salıverilmeden yararlandırılmada eşit tutulduklarını ve 24 yılı iyi halle geçirdiklerinde şartla tahliye edildiklerini, 3267 sayılı Yasa'yla bu eşitliğin bozulduğunu, 36 yıl ağır hapse hüküm giyenlerin 18 yıllarını iyi halle geçirdiklerinde şartla tahliye olunmalarına karşın, ağır hapis cezasına hüküm giyenlerin ancak 20 yıllarını çektikten sonra bu olanağa kavuşabileceklerini bunun da Anayasa'nın 2. maddesindeki hukuk devleti ve 10. maddesindeki eşitlik ilkesine aykırı olduğunu ileri sürmüştür.

20.11.1983 günlü, 2949 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'un 29. maddesi; Anayasa Mahkeme-si'nin, Anayasa'ya aykırılık hususunda ilgililer tarafından ileri sürülen gerekçelere dayanmak zorunda olmadığını ve istemle bağlı

kalmak koşuluyla başka gerekçe ile de Anayasa'ya aykırılık kararı verilebileceğini öngörmüştür. Bu hükme göre, Anayasa'ya uygunluk denetimi, Anayasa bütünüyle ele alınarak yapıldığından, inceleme, itiraz yoluna başvuran mahkemenin ileri sürdüğü 2. ve 10. madde ile sınırlı tutulmamıştır.

Anayasa'nın 38. maddesinde, ceza hukuku alanında yapılacak yasal düzenlemelerde Yasakoyucunun suç ve cezalara ilişkin uyması zorunlu temel ilkeler belirlenmiştir. Bunlar, işlendiği zaman yürürlükte bulunan yasanın suç saymadığı bir eylemden dolayı kimsenin cezalandırılmayacağı, kimseye suçu işlediği zaman yasada suç için konulmuş olan cezadan daha ağır bir ceza verilemeyeceği, ceza ve ceza yerine geçen güvenlik önlemlerinin ancak yasa ile konulacağı, suçluluğu yargıç kararı ile saptanıncaya kadar kimsenin suçlu sayılmayacağı, hiç kimsenin kendisini ve yasada gösterilen yakınlarını suçlayan bir bildirimde bulunmaya veya bu yolda kanıt göstermeye zorlanamayacağı, ceza sorumluluğunun kişisel olduğu ve genel zoralım cezası verilemeyeceği gibi ilkelerdir. Ayrıca, Anayasa'nın 17. maddesinin üçüncü fıkrasında da kimsenin insan onuru ile bağdaşmayan bir cezaya ya da işleme bağlı tutulamayacağı öngörülmüştür.

Anayasa'da, bu sayılan kurallar dışında ayrıca buyurucu veya yasaklayıcı bir kural bulunmadığından, suçlar ve cezalar hakkında gerekli gördüğü önlemleri almak yasakoyucunun yetkisi içinde kalmaktadır. Anayasa, suç ve cezaya ilişkin olarak belirlediği bu ilkeler dışında kalan, özellikle, ne tür eylemlerin suç sayılacağı, suç sayılan eylemlere ne kadar ve ne tür ceza verileceği, nelerin cezayı ağırlaştıracığı veya hafifletici neden sayılacağı gibi konularda bir kural koymamış, bunların saptanmasını yukarıdaki ilkeler içinde Yasakoyucuya bırakmıştır. Şu halde Yasakoyucu, Anayasa'ya göre kendi yetki alanına giren bu konularda takdir hakkına sahiptir. Bu yetkiyi kullanırken Anayasa'nın 17. ve 38. maddelerindeki ilkeleri, suçların ağırlık derecelerini ve yeniden suç işlenmesini önleme ve suçluyu ıslah amaçlarını da gözetecektir.

Suçlar ve cezalar açısından konulan bu ilkelerin, ceza sisteminin tamamlayıcı bölümünü oluşturan infaz hukukunda da geçerli olacağı, do-layısı ile "şartla salıverilme" kurumunun şartlarının belirlenmesinde de gözönünde tutulması gerekeceği kuşkusuzdur.

Yasakoyucu, şartla salıverilmenin koşullarını, örneğin, yararlanma sürelerini, kimi suçlardan mahkûmların bundan yararlanıp yararlanamıyacaklarını, ya da farklı biçimde yararlanabileceklerini, zaman içerisinde toplumun gelişmesine göre, serbestçe takdir edilebilecektir.

Bu nedenlerle itiraz konusu hükmün Anayasa'nın 17. ve 38. maddelerinde belirtilen cezaya ilişkin anayasal ilkelere aykırılığı görülmemiştir.

2- Anayasa'nın 10. Maddesi Yönünden İnceleme:

3267 sayılı Yasa'yla yapılan değişiklikten önce şartlı salıvermede müebbet ağır hapis ve ağır hapis cezasında çekilen cezanın süresi yönünden mevcut olan paralellik anılan Yasa'yla değişmiş ve iyi halle geçirilecek süre müebbet ağır hapis cezası ile cezalandırılanlar aleyhine artmıştır. Bu değişikliğin Anayasa'nın 10. maddesindeki eşitlik ilkesine aykırı olup olmadığı, sorunun temelinin oluşturmaktadır.

Anayasa Mahkemesi'nin pekçok kararında da vurgulandığı gibi, yasa önünde eşitlik, herkesin her yönden aynı kurallara bağlı olacağı anlamına gelmez. Anayasa'nın 10. maddesinde

öngörülen eşitlik, mutlak anlamda bir eşitlik olmayıp, haklı nedenlerin bulunması durumunda farklı uygulamalara olanak veren bir ilkedir. Gerçekten de, durum ve konumlardaki farklılık, hukukî statülerdeki özellikler, kimi kişiler ya da topluluklar için değişik kurallar ve değişik uygulamaları gerekli kılar. Aynı durumda olanlar için ayrı düzenleme Anayasa'ya aykırılık oluşturur. Anayasa'nın amaçladığı eşitlik, hukuksal eşitliktir. Ayrı hukuksal durumlar ayrı kurallara bağlı tutulursa Anayasa'nın öngördüğü eşitlik ilkesine aykırılık söz konusu olamaz.

Müebbet ağır hapis cezası ile muvakkat ağır hapis cezası, çeşitli yönleriyle birbirlerinden farklılıklar gösteren cezalardır. Bu iki tür ağır hapis cezası arasındaki başlıca farklar şunlardır:

a) Cezanın Niteliği ve Süresi:

Türk Ceza Yasası'nın 11. maddesinde cürümler için öngörülen cezalar ağırlıklarına göre; 1-İdam, 2-Ağır hapis, 3-Hapis, 4-Ağır para cezası, 5- Kamu görevlerinden yasaklama olarak sıralanmıştır. Yasa'nın 13. maddesinde ise ağır hapis cezası, müebbet ve muvakkat olarak ikiye ayrılmıştır. Bu cezaların süreleri farklıdır. Müebbet ve muvakkat olarak ikiye ayrılmıştır. Bu cezaların süreleri farklıdır. Müebbet ağır hapis cezası ile hükümlü, şartla salıverilmeden yararlanamamış ise cezasını ömür boyu çekecektir. Buna karşılık muvakkat ağır hapis cezasının ne kadar olduğu verilen hükümde açıkça bellidir. Bu cezaya çarptırılan bir kilme belirli sürenin sonunda şartla salıverilmeden yararlanmasa bile cezasını tamamlar ve salıverilir.

b) Ceza Süresini Etkileyici Nedenler:

Her iki ceza türü arasında Ceza Yasası'nda yer alan cezayı arttırıcı genel ve özel nedenlerle farklılıklar vardır. Muvakkat cezaların eksiltip arttırılmasında belirli oranlar uygulanmasına karşın müebbet ağır hapis cezalarında ancak Yasa'nın öngördüğü ceza uygulanır.

Birden fazla müebbet ağır hapis cezalarının içtimasında muvakkat cezaların aksine ölüm cezası uygulanır (Türk Ceza Yasası, Madde 70).

c) Ceza Mahkumiyetinin İlânı:

Ölüm ya da yaşamboyu özgürlüğü bağlayıcı cezaya karar verildiğinde, hüküm belli yerlerde ilân edilir. Diğer cezalarda böyle bir yöntem yoktur (Türk Ceza Yasası, Madde 43).

d) Zaman Aşımı:

Müebbet ağır hapis cezası ile diğer hapis cezalarında dava zamanaşımı ve ceza zamanaşımı yönünden konulan süreler değişiktir.

e) İnfaz:

Gerek 765 sayılı Türk Ceza Kanunu'nda gerekse 647 sayılı Cezaların İnfazı Hakkında Kanun'da, müebbet ağır hapis cezasında şartla salıverilme için geçirilmesi gerekli olan iyi hal süreleri, diğer cezalardan farklı biçimde belirlenmiştir.

Görülüyorki, ağır hapis cezası ile müebbet ağır hapis cezaları Ceza Yasasında hükme bağlanırken çeşitli yönleri ile farklı düzenlenmiş ve değişik hükümler konulmuştur. Esasen suç

ve ceza ile ilgili hükümler toplumsal değer yargılarına göre şekillenir. Müebbet ağır hapis cezası ile muvakkat ağır hapis cezasının tertibini gerektiren eylemlerdeki ayrılık doğal olarak bu cezaların yerine getirilmesinde de farklılıklar yaratabilir. Bunun ölçülerini toplumsal gereksinimler ve bilimsel çözümler gösterecektir. Ceza infaz yasasının dava konusu hükmünün bu bakımdan Anayasa'nın 10. maddesine aykırı bir yönü yoktur.

Nitekim, bu konu Anayasa Mahkemesi'nin 13.3.1979 günlü, 1979/14 sayılı kararında incelenerek şartla salıverilmede farklı uygulamaya yol açan itiraz konusu hükmün Anayasa'ya aykırı olamayacağı yorumu yapılmıştır. Bu kararın ilgili bölümü aynen şöyledir:

"Şartla salıverilme koşullarında yapılacak genel bir düzenleme ile, müebbet ağır hapis cezasına mahkûm olanların şartla salıverilmeden yararlanabilmeleri için çektirilmesi zorunlu ceza süresinde herhangi bir değişiklik yapılmaksızın, muvakkat özgürlüğü bağlayıcı cezalara çarptı alanların şartla salıverilmelerinde çektirilmesi gerekli ceza süresi, örneğin, hükümlülük süresinin 1/2'sine düşürülebilecektir. Bu doğrultudaki yasal düzenlemenin eşitlik ilkesine ters düşmeyeceğinde kuşku yoktur. Çünkü, böyle bir değişikliğe, uygulamadaki aksaklıkların giderileceği ve daha olumlu sonuçlara ulaşılacağı varsayımı ile gidilecek, böylece yeni Yasanın yürürlükteki düzeni iyileştirme amacı, yapılan değişikliğin haklı nedenlerini oluşturacaktır..."

3- Anayasa'nın 2. Maddesi Yönünden İnceleme:

Anayasa'nın 2. maddesinde, Türkiye Cumhuriyeti'nin demokratik hukuk devleti olduğu belirtilmiştir. Hukuk devleti; insan haklarına saygılı ve bu hakları koruyan, toplum yaşamında adalete ve eşitliğe uygun bir hukuk düzeni kuran ve kendisini bu düzeni sürdürmekle yükümlü sayan, bütün davranışlarında hukuk kurallarına ve Anayasa'ya uyan, kazanılmış haklara saygılı, işlem ve eylemleri yargı denetimine bağlı olan devlettir.

Yasakoyucunun, müebbet ağır hapis cezasının özelliklerini gözeterek, bu cezaya mahkûm edilenlerin düzelmeleri ve topluma yeniden uyum sağlayabilmeleri amacıyla cezaevinde geçirmeleri gereken süreyi toplum için daha iyiyi bulma nedeni ve arayışı içinde yeniden takdirinde Anayasanın 2. maddesine aykırılık yoktur.

İtiraz bu nedenlerle reddedilmelidir.

VI- SONUÇ:

11.3.1986 günlü, 3267 sayılı Yasa'nın 1. maddesiyle değişik 13.7.1965 günlü, 647 sayılı "Cezaların İnfazı Hakkında Kanun"un 19. maddesinin birinci fıkrasındaki "... müebbet ağır hapis cezasına hükümlüler 20 yıllarını; diğer..." kuralının anayasa'ya aykırı olmadığına ve itirazın REDDİNE

19.7.1990 gününde oybirliğiyle karar verildi.

Esas Sayısı: 1989/35
Karar Sayısı: 1990/22

Başkan	Başkanvekili	Üye
Necdet DARICIOĞLU	Yekta Güngör ÖZDEN	Yılmaz ALİEFENDİOĞLU
Üye	Üye	Üye
Servet TÜZÜN	Mustafa ŞAHİN	İhsan PEKEL
Üye	Üye	Üye
Selçuk TÜZÜN	Ahmet N. SEZER	Erol CANSEL
Üye		Üye
Yavuz NAZAROĞLU		Güven DİNÇER

KARŞIOY YAZISI

Esas Sayısı: 1989/35

Karar Sayısı: 1990/22

Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu'nun 402. maddesi kapsamına giren davalarda, ya mahkumiyet hükmünün yorumunda ya da belirlenen cezanın hesabında duraksama yahut cezanın bir bölümünün ya da tümünün yerine getirilmesi gerekmeyeceği yolunda bir sav söz konusudur.

Oysa hem hükümlünün, başvuru kararında özetlenen dilekçeleri, hem de Çanakkale Cumhuriyet Başsavcılığının konuya ilişkin yazıları bu anlamda bir içerik taşımamakta ve Ceza

Muhakemeleri Usulü Kanunu'nun 402. maddesinin öngördüğü doğrultuda bir karar verilmesi istemini kapsamamaktadır.

Gerçekten dilekçelerde, İzmir Sıkıyönetim Komutanlığı "I" Numaralı Askeri Mahkemesinin 25.7.1986 günlü, 1986/ 203 Mut. sayılı içtima kararının ve bu kararın dayanağını oluşturan mahkumiyet ilâmlarının yorumunda veya tayin olunan cezaların hesabında duraksamaya düşüldüğünden söz edilmediğine yahut cezaların bir bölümünün ya da tümünün yerine getirilmesi gerekmeyeceği savma yer verilmediğine göre, bu dilekçelerin, Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu'nun 402. maddesiyle mahkemeden istenmesi öngörülen karamı ve bu amaçla açılması gereken davanın yasal dayanağı sayılmasına olanak yoktur.

Hükümlünün, müebbet ağır hapis cezasına hükümlüler ile içtimaen 36 yıl ağır hapis cezasına mahkûm edilmiş olanlar arasında şartla salıverilme yönünden 647 sayılı Cezaların infazı Hakkında Kanun'un 19. maddesinde öngörülen eşitliğin 3267 sayılı Yasayla müebbet ağır hapis hükümlüleri aleyhinde bozulduğunu ifade eden dilekçelerini ve dayandığı gerekçeleri aynen benimseyen Çanakkale Cumhuriyet Başsavcılığı da, sonuçta, 3267 sayılı Yasayla gerçekleştirilen düzenlemenin, müebbet ağır hapis hükümlüleri-riyle içtimaen 36 yıl ağır hapis cezasına mahkûm edilmiş olanlar arasında eşitsizliğe yol açtığını, bu durumun Anayasaya aykırı olduğunu belirtmektedir.

Yukarıda yapılan açıklamalar ve 16.1.1979 günlü, Esas: 1978/71, Karar: 1979/5 sayılı kararlar ilgili karşıoyun ayrıntılı gerekçesi karşısına, itiraz yoluna başvuran Mahkeme'nin elinde Anayasa'nın 152. ve 2949 sayılı kuruluş Yasasının 28. maddelerinde tanımlanan bir dava bulunmadığından itirazın, öncelikle başvuran Mahkemenin yetkisizliği nedeniyle reddedilmesi gerekmektedir.

12.12.1989 günü yapılan ilk -inceleme toplantısında, işin esasının incelenmesi yönünden oyçokluğuyla verilen karara bu nedenlerle katılmamaktayız.

Başkanvekili

Yekta Güngör ÖZDEN

Üye

Necdet DARICIOĞLU